

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Županijski sud u Sisku
PRIMLJEN.
dne 26. 02. 2003.

Broj: I Kž-592/02-8

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Vesne Vrbećić, kao predsjednice vijeća, te mr. Branka Zmajevića, Milivoja Mikora, Hajrije Novoselec i Senke Klarić-Baranović, kao članova vijeća i višeg sudskog savjetnika Vojimira Katića, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv Rade Vrga, zbog kaznenog djela iz čl. 122. OKZRH, odlučujući o žalbi državnog odvjetnika i opt. Rade Vrga podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Sisku od 20. svibnja 2002. godine broj K-6/02, u javnoj sjednici održanoj dana 8. siječnja 2003. godine, saslušavši zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Tomislava Dujmića i odvjetnika Bore Radića i Silvija Degena iz Zagreba,

presudio je:

Prihvata se žalba državnog odvjetnika, preinačuje se presuda prvog stupnja u odluci o kazni, te se opt. Rade Vrga za kazneno djelo iz čl. 122. OKZRH zbog kojeg je prvostupanjskom presudom proglašen krivim, temeljem čl. 122. OKZRH osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od sedam godina, u koju kaznu mu se, temeljem čl. 63. KZ, uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 29. siječnja 2002. godine, pa nadalje.

Odbija se kao neosnovana žalba opt. Rade Vrga i u pobijanom a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Županijski sud u Sisku proglasio je krivim opt. Radu Vrga zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH, te mu izrekao kaznu zatvora u trajanju od pet godina.

Protiv te presude žalbu je podnio optuženi zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke suda o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje. Ujedno optuženi zahtijeva da on i njegov branitelj budu pozvani na sjednicu drugostupanjskog suda. Na sjednicu vijeća suda drugog

stupnja pristupili su branitelji optuženog odvjetnik Silvije Degen i Boro Radić iz Zagreba, dok optuženi iz pritvora nije priveden, jer je vijeće smatralo da njegovo prisustvo ne bi bilo svrhovito.

Državni odvjetnik se žali zbog odluke suda o kazni, u kojoj žalbi predlaže da se pobijana presuda preinači i optuženom kazna primjereno povisi.

Optuženi, iako ističe žalbeni osnov bitne povrede odredaba kaznenog postupka, u žalbi ga ne obrazlaže, već se navodi žalbe svode na pobijanje pravilnosti i potpunosti utvrđenog činjeničnog stanja.

Također optuženi u svojoj žalbi navodi kako se žali zbog povrede kaznenog zakona, a da ne iznosi u čemu bi se ta povreda kaznenog zakona sastojala.

Ovaj drugostupanjski sud ispitujući pobijanu presudu po službenoj dužnosti u smislu odredbe čl. 379. ZKP nije našao da bi bile počinjene bitne povrede odredaba kaznenog postupka ili povrede kaznenog zakona na štetu optuženog. Temelj za inkriminacije koje se stavljaju na teret optuženom je Ženevska konvencija postupanja sa ratnim zarobljenicima.

Navodima svoje žalbe optuženi želi dovesti u sumnju ispravnost utvrđenog činjeničnog stanja, te uvjeriti ovaj drugostupanjski sud, da je izostalo utvrđenje pojedinih odlučnih činjenica i da je uslijed toga činjenično stanje ostalo i nepotpuno utvrđeno.

Optuženi, koji se tereti, da je sam neposredno svojim radnjama ostvario teške povrede ratnog prava u odnosu na ratne zarobljenike nastoji navodima svoje žalbe uvjeriti ovaj drugostupanjski sud da nije neposredno nečovječno se odnosio prema zarobljenicima, niti prema njima vršio teške represalije, već da se njegova uloga svela na ulogu čuvara u zatvoru, bez mogućnosti donošenja bilo kakvih odluka. Kao stražar bio je pasivan i radio je ono što su mu pretpostavljeni naredili. Suprotno navodima prvostupanjske presude, optuženi ističe, kako je pomagao zarobljenicima, koliko je mogao, što potvrđuju iskazi pojedinih svjedoka. Ako je nekoga od zarobljenika i udario, bilo je to više teatralno, nego ozbiljno, nikoga nije mučio, niti je sa bilo kime nečovječno postupao. Ocjena suda da je izbjegavao prilikom suočenja pogleda svjedoka, netočna je, upravo suprotno, ti svjedoci nisu bili u stanju da ga kod suočenja pogledaju u oči. Velike patnje i ozljede kod oštećenih nisu utvrđene, a posebno nije utvrđeno da bi ih on – optuženi nanio. Ocjene invaliditeta koje su priložili pojedini svjedoci ne ukazuju tko je tim svjedocima povrede zadao. Više puta je dolazio u Hrvatsku i na kraju se vratio, jer je znao da kaznena djela nije počinio.

Protivno navodima žalbe pravilno sud prvog stupnja kao odgovornog subjekta koji je neposredno izvršio djelo nalazi upravo optuženog. Naime, optuženi je, time, što je moguće u nekim slučajevima i radio po zapovjedi pretpostavljenih bio svjestan svih okolnosti iz bića djela koje ostvaruje, te bio svjestan i samog neprava, a toga je bio i svjestan kada je djelo počinio na svoju ruku bez zapovjedi nadređenog, radi se o samostalnoj inkriminaciji, bez ovisnosti o naredbi pretpostavljenog.

Optuženi je, kako to pravilno zaključuje sud prvog stupnja, prije svega prijetio smrću zarobljenicima, jer kako drugačije protumačiti u pojedinim prilikama stavljanje noža pod vrat i pištolja u usta zarobljenom svjedoku Josipu Čačiću ili pucanje iz puške ili sačmarice pored

zarobljenika, o čemu iskazuje svjedok Siniša Čular. Već takvo postupanje optuženog nesumnjivo je izazvalo kod zarobljenih teške psihičke traume, predstavlja mučenje, te nečovječno postupanje.

Okolnost da je optuženi tukao zarobljenike u pojedinim prilikama tijekom cijelog njihovog boravka u zarobljeništvu i to za vrijeme i poslije ispitivanja, različitim predmetima od gumene palice, gumenog kabla i cipela, proizlazi nedvojbeno iz iskaza svjedoka Damira Vandelića, Pavla Štajduhara, Siniše Čulara, Milene Radin, a posebno svjedoka Danilovića koji određeno tereti optuženog navodeći da je optuženi tukao sve i da "goru zvijer nije vidio", te okolnosti potkrepljuje i svjedok Josip Čačić koji je naveo da između ostalih stražara, tukao ga i optuženi, kojeg jako dobro poznaje, a optuženi je bio "najcrnja smjena u glinskom zatvoru".

Navedena dvojica svjedoka Danilović i Čačić svoje iskaze potkrijepili su i medicinskim dokumentacijama, koje ukazuju, na njihov invaliditet zadobiven povredama prilikom boravka u logoru.

Osnovano, dakle, sud prvog stupnja utvrđuje da je optuženi i po zapovijedima i na svoju ruku, nanosio velike patnje pa i ozlijede tjelesnog integriteta i zdravlja zarobljenicima time što ih je mučio i tukao, dakle, nečovječno s njima postupao. Svoje iskaze svjedoci su potkrijepili iznoseći određene dane, te posve određene događaje, kada su bili tučeni od strane optuženog, a što su i prilikom suočenja iskazali u lice optuženom.

Nedvojbeno je, da je takovo postupanje uz izostanak svake medicinske pomoći dovelo do velikih patnji zarobljenika, o kojim patnjama svi svjedoci, što su saslušani, iskazuju.

Prema tome, sud prvog stupnja pravilno je ocijenio pouzdanost i vjerodostojnost svakog pojedinog dokaza i nije propustio ocijeniti poneki dokaz, te iz utvrđenih činjenica izveo logičan zaključak o postojanju odlučnih činjenica, pa činjenično stanje nije potrebno podvrgnuti ponovnom utvrđivanju na glavnoj raspravi.

Državni odvjetnik je u pravu kada se žali zbog odluke suda o kazni, dok žalba optuženog nije osnovana.

Prvostupanjski sud prilikom odmjeravanja kazne doista je podcijenio stupanj kaznene odgovornosti djela, težinu kaznenog djela kojeg je počinio optuženi, pri čemu pravilno protek vremena nije honorirao kao olakotnu okolnost.

Državni odvjetnik je u pravu kada ističe da je izrečenom kaznom zanemarena, prije svega, težina kaznenog djela, a potom upornost optuženog i bezobzirnost u izvršenju djela kao i težinu posljedica koje su nastupile za pojedine oštećene.

Optuženi pod tim žalbenim osnovom samo ponavlja kako nema niti jednog konkretnog dokaza da je neku od povreda oštećenima on osobno zadao.

Obzirom na naprijed navedeno, ovaj sud drugog stupnja smatra, da kazna zatvora u trajanju od sedam godina je primjerena, prije svega težini kaznenog djela. njegovim

posljedicama pa i ličnosti samog optuženog, te da će ta kazna ostvariti svoju svrhu iz čl. 50. KZ.

Zbog svega naprijed navedenog trebalo je temeljem odredbe čl. 387. i čl. 390. ZKP donijeti odluku kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 8. siječnja 2003. godine

Zapisničar:
Vojimir Katić, v.r.

Predsjednik vijeća:
Vesna Vrbećić, v.r.

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom ovjerava
Voditelj Otpremne pisarnice:

